

PROFESSIONAL TA'LIM MUASSASALARIDA MATEMATIKA FANINI O'QITISH SAMARADORLIGI

Raxmonova Nargiza Gapurovna

Toshkent viloyati O'rta Chirchiq tumani

2-son politexnikumi matematika fani o'qituvchisi

Annotatsiya: *Ushbu maqolada professional ta'lim muassasalarida matematika fanini o'qitish samaradorligini oshirish usullari, yangi pedagogik texnologiyalardan foydalanishning ahamiyati, talabalarning o'quv jarayonidagi faol ishtirokini ta'minlash strategiyalari keng yoritilgan. Shuningdek, mavzuga oid ilg'or xorijiy va milliy tajribalar hamda ularning ta'lim sifatiga ta'siri muhokama qilingan.*

Kalit so'zlar: *Matematika o'qitish, samaradorlik, professional ta'lim, innovatsion texnologiyalar, kompetensiyaga asoslangan yondashuv, o'quv jarayoni, didaktik yondashuv.*

KIRISH

Professional ta'lim muassasalarida matematika fani asosiy fanlardan biri bo'lib, bu bilim talabalarning texnik va kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirishda muhim ahamiyatga ega. Bugungi kunda ta'lim jarayonida yangi pedagogik va axborot texnologiyalarini joriy etish orqali ta'lim samaradorligini oshirish dolzarb masalalardan biri hisoblanadi. Ushbu maqolada professional ta'limda matematika fanini o'qitishning zamonaviy yondashuvlari va ularni samarali qo'llash usullari keng tahlil qilinadi.

Matematika fanini o'qitishda quyidagi zamonaviy yondashuvlar muhim ahamiyat kasb etadi:

1. Kompetensiyaga asoslangan ta'lim: Ushbu yondashuv talabalarning nazariy bilimlarni amaliy muammolarni hal qilishda qo'llay olish qobiliyatini rivojlantirishga yo'naltirilgan.
2. Interaktiv metodlar: Muammoli vaziyatlar, klasterlash, aqliy hujum va guruhiy muhokamalar orqali talabalarni faol o'quv jarayoniga jalb qilish mumkin.
3. Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari: Elektron darsliklar, videodarslar, masofaviy ta'lim platformalaridan foydalanish ta'limning interaktivligini oshirishda muhimdir.
4. Individual ta'lim yo'nalishlari: Har bir talabaga individual yondashuv asosida ta'lim berish orqali ularning qobiliyatlarini to'liq rivojlantirishga imkon yaratish mumkin.

Didaktik tamoyillar ta'lim samaradorligini oshirishda muhim o'rin tutadi:

- Izchillik va tizimlilik: Ta'lim jarayonida mavzularni izchil va tushunarli tarzda yetkazish talabalarni mavzularni chuqur anglashiga yordam beradi.

- Faollik va ongli ishtirok: Talabalarni mustaqil fikrlash va mantiqiy xulosalar chiqarishga rag'batlantirish kerak.

- Nazorat va tahlil: Muntazam ravishda talabalarning o'zlashtirish darajasini nazorat qilish va tahlil etish orqali ta'lim sifatini oshirish mumkin.

Zamonaviy pedagogik texnologiyalar matematika fanini o'qitishda quyidagi jihatlarida o'z samaradorligini ko'rsatmoqda:

1. Ta'limning shaxsga yo'naltirilganligi: Shaxsiy qobiliyat va ehtiyojlarni hisobga olgan holda ta'lim berish talabalarni yanada qiziqtiradi.

2. Virtual laboratoriyalar va simulyatsiyalar: Matematika masalalarini yechish uchun simulyatsiyalar va grafik dasturlar yordamida mavzularni vizual ko'rinishda ko'rsatish.

3. Masofaviy ta'lim platformalari: Platformalar orqali o'quvchilar va o'qituvchilar o'rtasida doimiy muloqot qilish imkoniyati yaratiladi.

Matematika fanini samarali o'qitish uchun quyidagi metodik ishlanmalarni joriy qilish lozim:

1. Didaktik materiallar tayyorlash: O'quvchilar uchun turli darajadagi masalalar, misollar va test topshiriqlarini yaratish.

2. Amaliy mashg'ulotlar va loyihalar: Talabalarning amaliy bilimlarini mustahkamlash uchun loyihaviy yondashuvlardan foydalanish.

3. Muammoli o'qitish: Muammoli vaziyatlar yaratish orqali talabalarni mantiqiy fikrlash va analitik ko'nikmalarni rivojlantirishga jalb qilish.

XULOSA Professional ta'lim muassasalarida matematika fanini o'qitish samaradorligini oshirish uchun yangi pedagogik yondashuvlar va zamonaviy texnologiyalarni qo'llash muhim ahamiyatga ega. Ushbu usullar talabalarni chuqurroq bilim olishga, mustaqil fikrlashga va kasbiy faoliyatga tayyorlashga xizmat qiladi. Shuningdek, uzluksiz nazorat va motivatsiya beruvchi metodik ishlanmalar orqali ta'lim sifatini yanada oshirish mumkin.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Karimov, A. (2022). Zamonaviy ta'lim texnologiyalari asoslari. Toshkent: O'qituvchi nashriyoti.

2. Qodirov, B. (2021). Matematika o'qitish metodikasi. Samarqand: Samarqand Davlat Universiteti nashriyoti.

3. Smith, J. (2019). Modern Approaches to Teaching Mathematics. London: Academic Press.

4. Uzbekistonda ta'limni rivojlantirish strategiyasi (2020-2030).

5. Yuldashev, N. (2023). Professional ta'lim muassasalarida innovatsion pedagogika. Buxoro: Buxoro universiteti nashriyoti.

6. Nazarov, U. (2020). O'qitishda kompetensiyaga asoslangan yondashuv. Toshkent: Innovatsiya nashriyoti.